

Sari Saresto

25.11.2005

Kaupunkisuunnitteluvirasto
PL 2100 (Kansakoulukatu 3)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Suunnitelmien esittely kaupunginmuseolle 26.10.2005, suullinen ennakkolausuntopyyntö

JÄTKÄSAAREN MAKASIINIEN L2 JA L3 KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTOS HOTELLEIKSI

Kaupunginmuseo on tutustunut SARC-arkkitehtitoimiston laatimiin 31.10.2005 päivättyihin muutossuunnitelmien luonnoksiin ja lausuu niistä pyydettynä seuraavaa.

Jätkäsaaren osayleiskaava on valmistumassa. Kaupunginmuseo on lausunnossaan osayleiskaavaehdotuksesta esittänyt kyseessä oleville makasiinirakennuksille asemakaavassa sr-1 -merkintää.

Varasto L3

Arkkitehti Lars Sonck suunnitteli alueelle kaksi punatiilistä varastorakennusta, joista L3 on vanhempi. Sen suunnitelmat ovat vuodelta 1922 ja se valmistui vuonna 1924. Kolmikerroksinen varastorakennus kuuluu klassistisen teollisuusarkkitehtuurin korkealaatuisiin varastorakennuksiin ja on kaupunkikuvallisesti tärkeä. Vuonna 1979 vahvistetussa asemakaavassa rakennuksella on ark-suojelumerkintä.

Rakennus on säilyttänyt hyvin alkuperäisen ilmeensä niin sisä- kuin ulkoarkkitehtuurinsa osalta pienistä muutoksista huolimatta. Varastokerrokset ovat avoimia pilareiden kannattamia tiloja. Ylimmän kerroksen varastotilassa on mielenkiintoinen yksityiskohta, syväälle muuriin istutetut lasitiiliruudut, jotka ampuma-aukkojenkaltaisina aiheina luovat mielikuvaa linna-arkkitehtuurista. Porrashuoneissa on säilynyt alkuperäiset kaiteet ja ainakin osa ovista. Autenttisenä säilynyt sisätila on pohjois-päädyssä sijaitseva entinen tullin konttori. Henkilökunnan tila on erotettu asiakastilasta peilipaneloiduilla ja ikkunoilla varustetuilla väliseinillä.

Sari Saresto

25.11.2005

Varasto L2

Kymmenisen vuotta nuorempi varastorakennus on niin ikään arkkitehti Lars Sonckin suunnittelema. Suunnitelmat valmistuivat vuonna 1935 ja rakennus otettiin käyttöön 1930-luvun lopulla. Rakennus kuuluu arkkitehti Sonckin myohaistuotantoon. Rakennus on erinomainen esimerkki 1930-luvun teollisuusarkkitehtuurista. Laadukasta oman aikansa arkkitehtuuria edustava rakennus on myös kaupunkikuvallisesti erittäin merkittävä. Vuonna 1979 vahvistetussa asemakaavassa rakennuksella on ark-suojelumerkintä.

Muotokieleltään ja materiaaleiltaan rakennus muistuttaa L3:stä. Arkkitehtuuriltaan hieman edeltäjäänsä karumpi ja yksityiskohdiltaan jykävampi rakennus tuo 1930-luvun suunnitteluihanteita esiin. Symmetrisissä julkisivuissa mm. erkkereiden yhteyteen on tehty koriste-parvekkeet, joissa on näyttävät balusterikaiteet. Ikkunoiden sijoittelu, määrä ja koko poikkeavat vanhemmasta varastorakennuksesta. Pyöreät ikkunat luovat laivoihin liittyviä mielikuvia.

Varastotilat ovat avoimia sienipilareiden kannattamia avoimia tiloja. Porrashuoneissa mm. vanha kaide on säilynyt.

Molemmat rakennukset ovat edustavia esimerkkejä 1900-luvun alkupuolen teollisuusrakentamisesta, jossa selkeä geometrinen muodonanto ja yksinkertainen ja niukka koristelu ovat luoneet vaikuttavaa käyttöarkkitehtuuria.

Kommentit esitetyistä suunnitelmista

Nyt esillä olevissa suunnitelmissa makasiinirakennukset on muutettu hotelleiksi. Tämä merkitsee rakennusten sisätilojen kokonaisvaltaista uudelleenruokkaamista. Molempien rakennusten keskiosasta purettaisiin koko rakennuksen korkuinen osa leveää valokuilua varten. Katutason kerroksen valokuilun merenpuoleiseen osaan tulisi ravintola/liiketiloja ja kokoustiloja, kadun puolella olisi hotellihuoneita. Ylemmät kerrokset olisivat hotellihuoneita varten. Rakennuksia yhdistäisi katutasossa lasinen nivelosa.

Julkisivujen alkuperäisen luonteen säilymisen kannalta suunnitellut muutokset ovat melko vähäisiä. Kuitenkin vanhojen lastausovien muuttaminen avoimiksi ikkunoiksi tuo julkisivujen alun perin melko umpinaiseen käsittelyyn uuden lisän. Samoin merenpuolella uuden elementit tuovat hotellihuoneiden parvekkeet uusine kaideratkaisineen.

Sari Saresto

25.11.2005

Sisätilojen **osalta** molempien rakennuksien **porrashuoneiden** rakenteet ja yksityiskohdat tulee säilyttää. Samoin L3:ssa **säilynyt** entisen tullikonnttorin kiinteä sisustus on arvokas sisätila, jonka säilyminen tulee käyttötarkoituksen muutoksesta huolimatta taata,

Makasiinirakennusten olennaiset tilat, avoimet, **pilareiden kannattamat varastohallit** häviävät muutoksen **myötä**. Ylempien kerrosten osalta alun perin avoimet tilat jaettaisiin pieniksi hotellihuoneyksiköiksi. katu-tasossa osa avoimuudesta säilyisi. Ravintolasalien ja kokoustilojen **yksityiskohtaisemman** suunnittelun tavoite tulee olla **alkuperäisen** arkkitehtuurin ominaispiirteiden huomioon **ottaminen**.

Kaupunginmuseo esittää, **että** rakennuksista (mm. rakenteista) tehdään rakennushistoriallinen selvitys ja **tilakohtainen inventointi**, **joka** palvelee **historiatietojen** dokumentoinnin lisäksi niin suunnittelua kuin **rakentamistakin**.

Esitetyt **muutossuunnitelmat** toteutuessaan **muokkaisivat** makasiinirakennukset **sisätiloiltaan** rajulla tavalla. Rakennussuojelun näkökulmasta paras vaihtoehto olisi, **että** varastokaytto rakennuksissa jatkuisi vastaisuudessaakin. Koska koko **Jätkäsaaren** alue on muuttumassa pääosin asuinalueeksi ja koska tavarasatamaan **liittyneitä varastotoimintoja** ei nykyisessä laajuudessa paikalla **enää tarvita**, **ei** varastokäytöllä **ole** **tu**levaisuutta. Ehdotettu **uudiskäyttö** avaa rakennukset aikaisempaa laajemmalle yleisölle, ja vaikka niiden rakennus- ja **käyttöhistoria** **hämärtyykin** muutosten myötä, **säilyttäisivät** ne edelleen **ulkoiselta** olemukseltaan **merkityksensä** arkkitehtonisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaina sekä kaupunkikuvallisesti erittäin **merkittävänä** rakennuksina.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Tiina Merisalo
museonjohtaja

Sari Saresto
tutkija

TIEDOKSI

Rakennusvalvontavirasto
Antti-Matti Sillkala / SARV
Jari Kalme, SRV VIITOSEET

Postiosoite
PL 4300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginmuseo@hel.fi

Käyntiosoite
Sofiankatu 4
Helsinki 17
<http://www.helsinginkaupunginmuseo.fi>

Puhelin
+358 9 1691

Faksi
+358 9 667 665

Tilinro
800012-62637

Y-tunnus
02012566
Alv.nro
FI02012566